

Til lovforslag nr. L 172. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 19. marts 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Ændrede reguleringsbestemmelser, ændring af reglerne om ret til dagpenge under uddannelse m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt. En af disse besvarelser er medtaget som bilag til betænkningen.

Skriftlige og/eller mundtlige henvendelser er modtaget fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
Den forebyggende Børneforsorgs Arbejds-
løshedskasse og
en gruppe arbejdsløse socialrådgivere i
Århus.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Med det forlig, regeringen og det radikale venstre netop har indgået, finder socialdemokratiet det urimeligt, at man ikke har tænkt sig at gennemføre lovgivning, der giver compensation til de medborgere, som af den ene eller anden grund er henvist til at forsøge sig via dagpengesystemet.

Da regeringen og det radikale venstre gennemførte den såkaldte »julepakke« stillede det radikale venstre krav om, at der skulle

ske en forhøjelse af dagpengeniveauet for de syge og arbejdsløse på 2 pct., en ganske utilstrækkelig forhøjelse for at holde disse dårligt stillede grupper fri af den såkaldte »julepakke«.

Allerede inden man fra flertallets side har gennemført denne utilstrækkelige regulering af dagpengene, har man indgået et nyt forlig, som vil blive en betydelig større belastning for dagpengemodtagerne.

Denne mangel på konsekvens fra det radikale venstres side fortæller, at den nykonservative orientering fra dette partis side nu er slået helt igennem, og at kravene til julepakken var et slet skjult forsøg på at foregøgle en socialliberal holdning.

Mindretallet har fremsat ændringsforslag til lovforslaget, som vil betyde, at dagpengene vil blive reguleret med 10 pct. fra 1. april, og at den automatiske regulering af dagpengene igen skal fungere fra den 1. april 1987.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag, som bl.a. vil medføre en forhøjelse og regulering af dagpenge og efterløn i 1986 med ca. 10 pct.

Forhøjelserne dækker langt fra den købekraftudhuling, som dagpengemaksimum har været udsat for i perioden 1982-85, nemlig 14 pct. som oplyst af arbejdsministeren til udvalget.

Påskepakken er heller ikke nogen lettelse for dagpengemodtagerne, men nærmere en

hån over for dem og efterlønsmodtagere, al den stund påskepakken oplsluger næsten halvdelen af de i dette lovforslag foreslåede forbedringer. Det er så helt grotesk, at regeringen igen foreslår en fastfrysning af satserne frem til 1. oktober 1987.

Mindretallet kan også støtte ændringsforslaget om at lade § 1, nr. 6, udgå af lovforslaget.

Denne bestemmelse ser mindretallet i forlængelse af den opstramning, som socialistisk folkeparti medvirkede til ved ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. Dog har udviklingen vist, at forvaltningen af den opstramning er sket langt strengere end intentionerne var under lovforslagets tilblivelse. Mindretallet ser dette forslag som en yderligere opstramning – på samme måde som A-kassernes Samvirke ser det. Mindretallet ønsker ikke at medvirke hertil.

Et *tredje mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag om en forhøjelse af dagpengene på 10 pct. pr. 1. april 1986, skønt mindretallet mener, at denne forhøjelse er utilstrækkelig i betragtning af, at fastfrysningen af satserne siden 1982 har ført til en forringelse på ca. 14 pct. i dagpengemaksimums købekraft.

Men de 10 pct. er en klar forbedring i forhold til regeringens forslag om 2 pct., som må opfattes som en uartighed over for de arbejdsløse; en uartighed, som ikke bliver mindre af, at dagpenge- og efterlønsmodtagere står over for endnu et fald i købekraften på grund af regeringens påskepakke. Der ydes ikke kompensation til arbejdsløse og efterlønsmodtagere for dette indgreb fra regeringens side.

Mindretallet kan ligeledes tiltræde ændringsforslaget om, at den suspenderede prismsregulering ikke videreføres til og med januar 1987 som foreslået af arbejdsministeren, men »kun« til og med reguleringspristallet for juli 1986. Men mindretallet skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at mindretallet er meget uenig med socialdemokratiet i, at dagpengene kun skal reguleres én gang i 1986 (og ikke pr. 1. oktober 1986) efter at have været frosset fast siden 1982, og at næ-

ste regulering således først bliver 1. april 1987.

Mindretallet tiltræder også ændringsforslaget om at lade § 1, stk. 6, udgå af lovforslaget. Arbejdsløshedskassernes Samvirke har i et svar til udvalget bekræftet, at den foreslåede ændring af § 87 vil friste A-kasserne til at vælge en for streng sanktion over for de arbejdsløse. Der er tale om et meget fleksibelt regelsæt, og A-kasserne har konstateret manglende ensartethed i direktoratets afgørelser.

Hertil skal føjes, at en oppisket borgerlig hetz mod A-kassernes fejludbetalinger i maj 1985 førte til en stramning i kasseansvaret, skønt hetzen hvilede på et forkert grundlag. Fejludbetalingerne udgjorde i 1983 2,69 pct. af de samlede udbetalte dagpenge, og fejludbetalingerne må i øvrigt henføres til et meget stort, uoverskueligt og uadministrerbart regelsæt, som ikke blev ændret.

Mindretallet deler på den baggrund Arbejdsløshedskassernes Samvirkes frygt.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF) og VS):

1) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 47, stk. 3, 3. pkt., ændres »januar 1986« til: »juli 1986«, og som 4. pkt. indsættes:

»Den 1. april 1986 tillægges beregningsgrundlaget, således som det er opreguleret den 1. oktober 1982, 235 kr.«

2) Nr. 6 udgår.

Til § 2

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (KF, V, RV, CD og KrF):

3) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, § 1, nr. 4 og 5, dog

først den 1. august 1986. § 1, nr. 2, og § 3 har virkning fra den 1. april 1986.«

Til § 3

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF og VS):

4) I *stk. 1* ændres »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og »1.626 kr.« til: »1.758 kr.«.

5) I *stk. 2* ændres »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og »180 kr.« til: »235 kr.«.

6) I *stk. 3* ændres i 1. *pkt.* »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og »137 kr.« til: »235 kr.«, i 2. *pkt.* »92 kr.« til: »280 kr.«, i 3. *pkt.* »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og »47 kr.« til: »235 kr.« og i 4. *pkt.* »2.280 kr.« til: »2.490 kr.«.

7) I *stk. 4* ændres i 1. *pkt.* »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og »137 kr.« til: »325 kr.«, i 2. *pkt.* »92 kr.« til: »280 kr.«, i 3. *pkt.* »1. oktober 1987« til: »1. april 1987« og

»47 kr.« til: »235 kr.« og i 4. *pkt.* »2.280 kr.« til: »2.490 kr.«.

Bemærkninger

Til nr. 1, 2 og 4-6

Forslagsstillerne finder, at en 10 pct. regulering af satserne pr. 1. april 1986 er påkrævet, og at den normale dyrtidsregulering af satserne derefter skal genindtræde fra og med 1. april 1987.

Såfremt ændringsforslagene vedtages, vil der til 3. behandling i nødvendigt omfang blive stillet supplerende ændringsforslag til korrektion af eventuelle uklarheder m.v.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at lovforslaget ikke kan nå at blive vedtaget inden den 1. april 1986. Ændringsforslaget medfører, at reguleringen af dagpenge og efterløn fortsat vil ske med virkning fra den 1. april 1986.

Houé (KF) Henning Andersen (KF) Bo Kristensen (KF) fmd. Jette Thomsen (KF)

Jens Peter Jensen (V) Tørnæs (V) Bollmann (CD) Kofod-Svendsen (KrF)

Jytte Andersen (S) Joanna Rønn (S) Bakholt (S) Søren B. Jørgensen (S) nfmd.

Kaj Poulsen (S) Søvnald (SF) Ole Henriksen (SF) Elisabeth Bruun Olesen (VS)

Estrup (RV)

Partierne FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

Et af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål:

»Vil vedtagelse af lovforslaget indebære, at der vil ske en begunstiging af ledige, som på dagpenge gennemfører en kompetencegivende højere uddannelse, i forhold til almindelige studerende?«

Svar:

Jeg går ud fra, at der ved kompetencegivende uddannelse forstås uddannelse, som er støtteberettiget efter lov om Statens Uddannelsesstøtte.

Tanken med lovforslaget er generelt at give de ledige bedre mulighed for gennem undervisning at kvalificere sig i en ledighedsperiode og hermed forbedre deres erhvervs-muligheder.

Det har derimod naturligvis ikke været tanken at begunstige ledige i forhold til almindelige uddannelsessøgende.

Efter forslaget kan ledige ikke bevare retten til dagpenge under deltagelse i SU-berettiget undervisning, hvis undervisningen finder sted før kl. 16.00.

Ledige, der ønsker at deltage i SU-berettiget undervisning om dagen, er således i støt-

temæssig henseende ligestillet med alle andre studerende.

Efter kl. 16.00 kan et ledigt medlem frit deltage i enhver form for undervisning, uden at retten til dagpenge berøres heraf.

Ved vurderingen af, om der foreligger en begunstiging for denne gruppe i forhold til almindelige studerende, må man tage i betragtning, at de ledige uddannelsessøgende samtidig er underlagt en række begrænsninger, som ikke gælder for de almindelige uddannelsessøgende.

F.eks. kan der ikke udbetales dagpenge, hvis den pågældende afbryder et arbejdsforhold for at deltage i undervisning. Endvidere skal den ledige stå til rådighed for arbejdsmarkedet i undervisningsperioden, hvilket bl.a. betyder at den pågældende om nødvendigt skal afbryde undervisningen, hvis arbejde tilbydes.

Jeg vil dog understrege, at jeg under alle omstændigheder vil følge området meget tæt. Hvis det skulle vise sig, at reglerne kan føre til en uheldig ændring af uddannelsesstrukturerne, er jeg naturligvis indstillet på at tage eventuelle problemer op.